

Notat

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Ændringer i sundhedsplejens ydelsesprofil

I forbindelse med behandlingen af sagen [Revidering af sundhedsplejens ydelsesprofil](#) på Børne- og Ungdomsudvalgets møde den 13. maj 2026 efterspurgte udvalget konkrete eksempler på, hvordan den reviderede tilbuds- og indsatsbeskrivelse forventes at påvirke sundhedsplejens praksis.

Dette notat illustrerer med udgangspunkt i en række konkrete eksempler, hvordan ændringerne kan komme til udtryk i praksis.

Revisionen af tilbuds- og indsatsbeskrivelsen indebærer ikke ændringer i de tilbud, som børn, unge og familier har krav på. Sundhedsplejen leverer fortsat de samme lovpligtige og anbefalede besøg, undersøgelser og indsatser.

Ændringerne vedrører primært tilrettelæggelsen af indsatsen og sundhedsplejerskernes mulighed for at anvende deres faglighed fleksibelt inden for de eksisterende rammer.

Baggrunden for revisionen er blandt andet Sundhedsstyrelsens nye *Anbefalinger om forebyggende sundhedsydelser til børn, unge og deres forældre* fra 2025 samt et ønske om at skabe en mere fleksibel og tidssvarende beskrivelse af sundhedsplejens arbejde.

I nedenstående skema illustreres ændringerne med udgangspunkt i udvalgte besøg, aktiviteter og indsatser. I venstre kolonne fremgår uddrag af den tidligere ydelsesprofil. I midterste kolonne fremgår de tilsvarende beskrivelser fra den nye tilbuds- og indsatsbeskrivelse. I højre kolonne fremgår forvaltningens bemærkninger om intentionen bag den konkrete ændring og hvilken forskel, der forventes at være.

03-06-2026

Dokumentnummer i F2
11185649

Sagsbehandler
Julie Nymann Agner

8 ugers besøg Repræsenterer <i>det universelle tilbud</i>, herunder: Graviditetsbesøg, Barselsbesøg, Etableringsbesøg, 3 ugers besøg, 8 ugers besøg, 4-6 måneders besøg, 8-10 måneders besøg, Indskolingssamtale og undersøgelse, Samtale og undersøgelse i 5. klasse samt Udskolingssamtale og undersøgelse i 8. klasse.		
Tidligere beskrivelse - Sundhedsplejens ydelsesprofil	Ny beskrivelse - Sundhedsplejens tilbud og indsatser	Forvaltningens bemærkninger
Indhold På baggrund af samtale med forældre og en undersøgelse af barnet vurderes nedenstående punkter. Derudover ydes en generel og behovsorienteret sundhedsfaglig vejledning. 1. Barnets helbred, trivsel og udvikling Samspillet mellem forældre og barn vurderes generelt. Følgende vurderes ved den kliniske undersøgelse af barnet: Barnets motoriske udvikling og barnets psykosociale udvikling (med afsæt i ADBB-screening). Kranieform (begyndende flad nakke, asymmetri) og kranieomfang måles. Fontaneller palperes og vurderes. Barnet vejes afklædt og måles. 2. Forældrenes psykiske velbefindende drøftes og samtalen tager afsæt i forældrenes besvarelse af EPDS, og det skal sikres at begge forældre tilbydes screening. Det er frivilligt om forældrene ønsker at udfylde skemaet. Sundhedsplejersken sætter rammen for samtalen inden skemaet udleveres. Forældre, der viser tegn på at være ramt af efterfødselsreaktioner, tilbydes relevant støtte og henvisning. 3. Generel vejledning Med udgangspunkt i forældrenes tidligere erfaringer og Sundhedsstyrelsens vejledning følges op på temaer fra tidligere kontakter. Hvis det er relevant, kan følgende temaer drøftes: • Barnets behov for stimulation, ro og hvile. • Amning eller anden ernæring. • Sprogudvikling. • Døgnyrte, søvn- og spisemønstre. • Kontakt og samspil (øjekontakt vurderes, følger barnet en genstand med øjnene, pludrer barnet i kontakten). • Palpation af fontaneller. • Hud og farver. • Vaccinationsprogrammer. • Solbeskyttelse såfremt det er relevant i forhold til årstiden eller eventuel udenlandsrejse. • Opskrivning til dagtilbud.	Alle familier tilbydes dette besøg, hvor sundhedsplejersken har et øget fokus på amning og opsporing af tegn på efterfødselsreaktioner. Derudover vurderes barnets fysiske tilstand og sociale og følelsesmæssige kontakt.	Sundhedsstyrelsen har en detaljeret beskrivelse af de anbefalinger, der er for hvert besøg i det universelle tilbud. Derfor er det ikke meningsfuldt at gentage i det i indsatsbeskrivelserne, der i højere grad skal give et overblik over sundhedsplejens tilbud og indsatser. Derfor er de detaljerede beskrivelser udeladt i den nye oversigt. Et eksempel på styrken ved fleksibiliteten i den nye beskrivelse af sundhedsplejens tilbud og indsatser, er ved screening for efterfødselsreaktioner. Tidligere blev fædre screenet med EPDS (screeningsværktøj) ved graviditetsbesøget og Gotland (screeningsværktøj) ved senere besøg. Man har sidenhen valgt at screene begge forældre med EPDS, da EPDS er evidensbaseret - dog med mulighed for, at sundhedsplejersken kan inddrage spørgsmål fra Gotland, hvis det findes meningsfuldt. Overvejelserne gik på at skabe ensartethed i screeninger og tilpasse metoder til nyeste viden og anbefalinger.

Sundhedspædagogisk aktivitet Er repræsentativ for indsatsen fleksibel sundhedspleje		
Tidligere beskrivelse – Sundhedsplejens ydelsesprofil	Ny beskrivelse - Sundhedsplejens tilbud og indsatser	Forvaltningens bemærkninger
Mål • At tilbyde relevant sundhedsundervisning/sundheds-pædagogiske aktiviteter til alle børn i en klasse eller dele af en klasse. • At tilrettelægge undervisningen/sundhedspædagogisk aktivitet i samarbejde med elever og lærer tilpasset til klassens behov. • At formidle en handlingsorienteret nuanceret viden, der kan kvalificere elevernes forståelse for de sundhedsmæssige udfordringer, de står over for. • At sundhedsplejerskens faglighed og person er synlig for alle børn på de nævnte klassetrin. Indhold I vurderingen af klassens behov tages der udgangspunkt i alderstrin, hvad eleverne finder relevant, lærerens vurdering af klassens trivsel og "hvad der rør sig" i skolen og lokalmiljøet samt sundhedsplejerskens faglige supplement til faget Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab. Der er tre obligatoriske temaer: • Hygiejne i 2. klasse • Pubertetsudvikling i 4. klasse (kan afholdes i 6. klasse, hvis det vurderes relevant i forhold til den enkelte klasse f.eks. modenhedsniveau) • Seksuel sundhed i 7.klasse.	Sundhedsplejen tilbyder sundhedspædagogiske aktiviteter i indskoling, mellemtrin og udskoling. De sundhedspædagogiske aktiviteter planlægges i samarbejde med lærere eller årgangsteams, og tilpasses den enkelte klasses behov. Sundhedspædagogiske aktiviteter omfatter aktuelt emnerne hygiejne, pubertet og seksuel sundhed. Formålet er at styrke elevernes forståelse for sundhed og give dem redskaber til at tage vare på egen og andres sundhed. De sundhedspædagogiske aktiviteter giver samtidig sundhedsplejersken mulighed for at møde – og vedligeholde kontakten til eleverne på de årgange, hvor der ikke er obligatoriske, individuelle samtaler. I forbindelse med aktiviteterne får sundhedsplejersken indblik i klassens generelle sundhed og eventuelle udfordringer.	Formålet med den nye beskrivelse af de sundhedspædagogiske aktiviteter er at give sundhedsplejen mulighed for løbende at tilpasse undervisningens indhold til de aktuelle udfordringer og den hverdag, som eleverne møder. Den reviderede ydelsesprofil giver sundhedsplejen større fleksibilitet til i dialog med skolen at prioritere de temaer, der er mest relevante for den enkelte klasse eller elevgruppe. Det kan f.eks. være emner som nikotin, opioider, digitale vaner eller trivsel, som i nogle klasser vurderes at være mere aktuelle og relevante at drøfte end andre temaer. Målet er, at undervisningen i højere grad opleves som meningsfuld, relevant og tæt på elevernes hverdag.

En God Familiestart Repræsenterer behovsbesøg og supplerende tilbud, herunder: Behovsbesøg, En God Familiestart, Grupper for forældre med efterfødselsreaktioner, God overgang fra hjem til dagtilbud, Det opsøgende forældresamarbejde samt Sundhed i Balance.		
Tidligere beskrivelse - Sundhedsplejens ydelsesprofil	Ny beskrivelse - Sundhedsplejens tilbud og indsatser	Forvaltningens bemærkninger
Tilbud En God Familiestart er et gratis vejlednings-forløb for familier med børn i 0-2 årsalderen, som ønsker hjælp til at finde tryghed i forældreskabet. Målgruppe Forløbet af målrettet forældre, som fx • Føler sig alene med - og usikre på forældreopgaven. • Føler sig udfordrede i forhold til at finde fælles retning i forældrerollen. • Gerne vil blive bedre til at kunne aflæse og forstå barnet. • Har svære ting med fra egen opvækst. • Ønsker hjælp til bedre at kunne forstå egne reaktioner i forhold til barnet. Indsatsen retter sig også mod de børn, der ikke er født endnu, og derfor kan gravide også blive henvist. Formål med tilbuddet Fokus er først og fremmest på at styrke relationerne og samspillet imellem barn og forældre. Samtalerne tager afsæt i det familien ønsker hjælp til i forhold til relationen til barnet. Forløbet skal gøre familierne mere bevidste om egne ressourcer og styrker, så de bliver trygge i forældreskabet. Indhold I En God Familiestart foregår indsatsen enten i en gruppe med andre forældre eller hjemme hos familien, i en kontekst, hvor det er naturligt og trygt for både barn og forældre at være. Forløbet strækker sig typisk over 8-10 hjemmebesøg, hvor der arbejdes med de samspil og udfordringer, der udfolder sig i hjemmet. Forløbet varer ca. 4-6 måneder, og foregår i dagtimerne på hverdage.	Tværfagligt forløb i samarbejde med SOF for familier i sårbare positioner. Forældre, der oplever usikkerhed i forældrerollen, har svære ting med fra egen opvækst eller har brug for hjælp, støttes i at styrke relationen til barnet.	En God Familiestart har en separat indsatsbeskrivelse hvor indhold, organisering, målgruppe mm. er detaljeret beskrevet. Denne beskrivelse er tilgængelig for alle sundhedsplejersker. Indsatsbeskrivelsen giver et detaljeret indblik og vejledning i En God Familiestart og derfor er det tilstrækkeligt med en overblikksbeskrivelse af indsatsen i den nye version af sundhedsplejens tilbud og indsatser. Den nye beskrivelse giver mulighed for løbende at tilpasse indsatsen til aktuelle behov i samfundet, herunder at udvide målgruppen både med hensyn til børnenes alder og problemstillinger hos forældrene. Indsatsens indhold er ligeledes beskrevet mere fleksibelt med mulighed for at ændre i organiseringen af indsatsen, fx antallet af hjemmebesøg eller varighed af forløbet.